

Ainekava: eesti keel

Õppeaine: tundide arv 24 tundi kursus (65 minutilised tunnid) – kontakttunnid 18 pluss 6 tundi iseseisvat tööd , klassid: X-XII

Kooliastme õpitulemused klassiti lahti kirjutatuna:

XII klassi õpitulemused „Teksti keel ja stiil“	XI klassi õpitulemused „Meedia ja mõjutamine“	X klassi õpitulemused „Keel ja ühiskond“
Tunneb keelte erinevaid kasutusvaldkondi (argi-, ilukirjandus-, teadus-, tarbekeel). Teab ametliku, publitsistliku, teadusstiili erijooni.	Valdab ettekujutust meedia rollist ühiskonnas	Mõistab ja oskab analüüsida keele rolli, funktsioone ning tähendust ühiskonnas
Oskab koostada eri liiki tekste (arutus, arvustus, tarkkirjad, teadustekstid jt.). Väärtustab sõnavara laiendamise vajalikkust. Oskab kasutada kujundlikkust. Tunneb väljendverbide tähendusi, oskab rakendada kujundeid oma tekstides	Tunneb meediakanaleid ja žanre	Oskab nimetada ajastuomaseid keelenähtusi. Teab eesti kirjakeele arengulugu.
Oskab oma tekste luues siduda seda alustekstiga, refereerida, tsiteerida, parafraseerida.	Oskab sõnastada teksti sõnumit	Tunneb eesti keele eripära: häälikusüsteem, astmevaheldus, muutevormistik, lausetüübid, sõnajärg, sõnamoodustus. Oskab võrrelda eesti keelt teiste keeltega, oskab tuua välja erinevused lausetüüpides ja sõnajärjes, sõnavormide moodustamisel.
Oskab teadlikult kirjutada, seada eesmärk, sõnastada probleem ja põhiidee. Teab lõigu ehitust ja ülesannet ja ülesehitust. Oskab toimetada oma teksti.	Oskab eristada fakti arvamusest ning usaldusväärset infot küsitavast	Tunneb suuremaid keelkondi, oskab jaotada keeli keelkondadesse
Oskab võrrelda, analüüsida, üldistada, järeldada.	Tunneb ära argumendid ning verbaalsed ja visuaalsed mõjutamisvõtted.	Teab keelekasutuse valdkondi ning sotsiaalrühmade erikeeli, eristab kirjakeelt ja kõnekeelt ning tunneb keelelist etiketti, teab keele arengusuundi.
Väärtustab õigekirja olulisust.	Oskab analüüsida kriitiliselt reklaami varjatud sõnumit.	

12. klassi lahti kirjutatud õpitulemused „Teksti keel ja stiil“	Õpitulemuste saavutamist toetav hindamine		Seos üldpädevuste ja läbivate teemadega kooli õppekava järgi
	hindamiskriteeriumid	kasutatud hindamismeetodid ja -mudelid	

Tunneb keele erinevaid kasutusvaldkondi (argi-, ilukirjandus-, teadus-, tarbekeel). Teab ametliku, publitsistliku, teadusstiili erijooni.	Eristab ja põhjendab teksti kuulumist mingisse tekstiliiki. Analüüsib tekstide sisu, eesmäärke, kasutuskonteksti, sõnavara, stiili. Võrdleb eri liiki tekstide sõnavara.	Individuaalne kirjalik ja suuline analüüs	Õpipädevus
Oskab koostada eri liiki tekste (arutlus, arvustus, tarbekirjad, teadustekstid jt.) Väärtustab sõnavara laiendamise vajalikkust. Oskab kasutada keele kujundlikkust. Tunneb väljendverbide tähendusi, oskab rakendada kujundeid oma tekstides.	Kasutab asjalikku, isikupärast ja viisakat tooni oma kirjutatud tekstides, mis sobivad tekstiliigiga. Eristab sõnade stiilivärvingut (võimukus, vulgaarsus, suhtlusvead)	Individuaalsed kirjalikud tööd. Vastab kirjalikult argumenteeritult eri tekstide kohta esitatud küsimustele. Lünktekstide täitmine sõnavara laiendamise ülesannetes	Suhtluspädevus, kultuuripädevus, õpipädevus
Oskab oma tekste luues siduda seda alustekstiga, refereerida, tsiteerida, parafraseerida.	Põhjendab oma seisukohti alusteksti näidetega, argumenteerib. Rakendab õigekirja reegleid.	Individuaalne kirjand, tagasiside andmine kaaslase tööle.	Suhtluspädevus,
Oskab teadlikult kirjutada, seada eesmärk, sõnastada probleem ja põhiidee. Teab löigu ülesannet ja ülesehitust. Oskab toimetada oma kirjutatud teksti.	Rakendab õpitud teadmisi kirjandite kirjutamisel. Arutleb argumenteeritult. Rakendab õigekirjareegleid.	Individuaalsed kirjalikud tööd, mis vastavad lõpukirjandi nõuetele.	Keskkonna- ja jätkusuutliku arengu pädevus sõltuvalt alusteksti temaatikast.
Oskab võrrelda, analüüsida, üldistada, järeldada. Väärtustab õigekirja olulisust.	Vormistab nõuetekohaselt oma töö, mis vastab lõpueksami kriteeriumile.	Individuaalsed kirjalikud tööd	
11. klassi lahti kirjutatud õpitulemused	Õpitulemuste saavutamist toetav hindamine		Seos üldpädevuste ja läbivate temadega kooli õppekava järgi

II kursus „Meedia ja mõjutamine“	hindamiskriteeriumid	kasutatud hindamismeetodid ja -mudelid	
Valdab ettekujutust meedia rollist ühiskonnas, oskab hinnata sõnavabadust ja viisakat keelekasutust sotsiaalmeedias (veebiviisakus).	Kirjeldab kommunikatsiooni toimimist, tingimusi, infoühiskonda, demokraatliku ühiskonna iseloomulikke jooni, uut meediat, sotsiaalmeediat. Seletab, miks on tähtis kontekst. Kirjeldab tekstide vastuvõtu iseärasusi ja seda, kuidas meedia konstrueerib maailma.	Määrab erinevate tekstide tüüpe ja funktsioone. Analüüsib erinevaid meediatekste (individuaalne, kirjalik).	Digipädevus, viisakuspädevus
Tunneb meediakanaleid ja žanre	Teeb tabeli põhilistest meediakanalitest, väljaannetest, võrdleb neid ja otsustab, millised on tabloidsed, millised tõsiseltvõetavad. Eristab erinevaid meediažanreid, kirjutab ise läbi põhilised žanrid, vormistab need.	Rühmatöö. Kirjutab läbi põhilised meediažanrid (individuaalne, kirjalik)	Suhtluspädevus, õpipädevus
Oskab sõnastada teksti sõnumit	Loeb erinevatest väljaannetest pärit tekste.	Ajakirjandustekstide analüüs, suuline .Vastab küsimustele.	(Olenevalt tekstide sisust) keskkonnapädevus, jätkusuutliku arengu pädevus jne.
Eristab fakti arvamusest ning usaldusväärset infot küsitavast	Telesaadete vaatamine ja analüüs. Hindab verbaalset ja visuaalset mõjutamist debatisaadetes, tõsielusaadetes.	Tekstide analüüs, suuline ja kirjalik. Teksti põhjal küsimustele vastamine. Võrdleb ja hindab erinevaid saateformaate (individuaalne, kirjalik)	Viisakuspädevus, kultuuripädevus.
Tunneb ära argumendid ning	Telesaadete vaatamine ja	Suulised ja kirjalikud analüüsid.	Viisakuspädevus.

verbaalsed ja visuaalsed mõjutamisvõtted	analüüs, demagoogia ja manipuleerimisvõtted. Meediaeetika ja meediakriitika. Fakti ja arvamuse eristamine.	Oma seisukoha eetiline ja asjakohane esitamine. Kirjalik kriitiline saateanalüüs (individuaalne, kirjalik).	
Analüüsib kriitiliselt reklaami ning mõistab reklaami varjatud sõnumit	Seletab, mis on kommertsreklaam, poliitiline reklaam, sotsiaalreklaam, reklaami sihtrühm ja kanalid. Kirjeldab, milline erandlik keelekasutus ning tähelepanu äratamise võtted, reklaami varjatud sõnum. Otsib teavet reklaami puudutavatest seadustest. Õigekirjaoskuse parandamine iga kirjaliku tööga.	Erinevate reklaamide kriitiline analüüs. Vastab kirjalikult küsimustele (individuaalne, kirjalik).	Digipädevus, õpipädevus.
10. klassi lahti kirjutatud õpitulemused	Õpitulemuste saavutamist toetav hindamine		Seos üldpädevuste ja läbivate teemadega kooli õppekava järgi
I kursus „Keel ja ühiskond“	hindamiskriteeriumid	kasutatud hindamismeetodid ja -mudelid	
Mõistab ja oskab analüüsida keele rolli, funktsioone ning tähendust ühiskonnas.	Teab keele ülesandeid: infovahetus, suhteloome, identiteedi väljendamine, maailmapildi kujunemine, keelt kui märgisüsteemi, teisi märgisüsteeme, tunneb graafilisi üldistusi (joonised, tabelid, skeemid). Oskab märgisüsteeme ühendada tekstiks.	Teksti põhjal skeemide, graafikute tegemine; referaadi koostamine õpikuteksti põhjal.	Digipädevus, enesemääratlus-pädevus, õpipädevus.

Mõistab allkeelte ja keele varieerimise olemust.		Õpikumaterjali põhjal kokkuvõtivate tekstide koostamine erineva tasemega lugeja jaoks. Kontrolltööd nii õpiku abil kui ka ilma.	Õpipädevus.
Oskab nimetada ajastuomaseid keelenähtusi. Teab eesti kirjakeele arengulugu.	Vana ja uue kirjaviisi eripärade tundmine	Vana keelekasutuse tänapäevaseks muutmine, lauseehituse parandamine.	Digipädevus. Lõiming ajalooaga.
Tunneb eesti keele eripära: häälikusüsteem, astmevaheldus, muutevormistik, lausetüübid, sõnajärg, sõnamoodustus. Oskab võrrelda eesti keelt teiste keeltega, oskab tuua välja erinevused lausetüüpides ja sõnajärjes, sõnavormide moodustamisel.	Õpib määrama sõnade välteid ja veatult hääldama, otsib abi Õigekeelsus sõnaraamatust, teab, mis on morfeem ja õpib eristama sõna osi.	Kontrolltööd, mis hõlmavad vältemääranguid, sõnavormide moodustamist (mitmuse osastav ja lühike ülivõrre), sõnade tuletamist liidete abil, sõnaosade leidmist, kirjavahemärgistust.	Õpipädevus.
Tunneb suuremaid keelkondi, oskab jaotada keeli keelkondadesse.	Kontuurkaartidelt keelkondade asualade leidmine.	Kaartide täitmine, diagrammide koostamine, graafikute lugemine.	Identiteedipädevus, lõiming võõrkeeltega. Lõiming geograafiaga.
Teab keelekasutuse valdkondi ning sotsiaalrühmade erikeeli, eristab kirjakeelt ja kõnekeelt ning tunneb keelelist etiketti, teab keele arengusuundi.	Arvamustekstide kirjutamine erinevatele sihtrühmadele, valides sobilikke keelendeid. Suulised ettekanded teatud teemadel.	Kirjutamine ja suulised ettekanded, kasutades digivahendeid.	Digipädevus, suhtluspädevus, identiteedipädevus, viisakuspädevus.

Õppeaine: „Praktiline eesti keel I, II, III, 24 tundi kursus (65 minutilised tunnid) – kontakttunnid 18 pluss 6 tundi iseseisvat tööd, klassid: **X-XII**

Kooliastme õpitulemused klassiti lahti kirjutatuna:

X klassi õpitulemused	XI klassi õpitulemused	XII klassi õpitulemused
Mõistab argumenteerida veenvalt, oskab oma seisukohti kaitsta suuliselt ja kirjaliku arutleva teksti vormis.	Oskab veenvalt argumenteerida ning kaitseb oma seisukohti	Mõistab edasi anda tähendusvarjundeid ning vihjelist keelekasutust
Oskab koostada levinumaid tarbetekste	Kujundab oskust jälgida suulisi mõttearendusi ning esitada ettekandjale küsimusi.	Oskab veenvalt ja selgelt argumenteerida
Oskab ühe alusteksti põhjal koostada referaati ja kokkuvõtet.	Oskab analüüsida meediatekste ning teha eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtet.	Oskab konspekteerida suulist esitust
Tunneb põhilisi infootsingu võimalusi (elektroonilisi) ning oskab kasutada neis leiduvat infot oma tekstides.	Oskab kirjutada arvamislugu, retsensiooni, vältides plagiaati.	Oskab edastada eri allikatest saadud infot ja arutluskäike ning siduda neid oma seisukohtade ja hinnangutega
Väärtustab kirjutades õige kirja aluseid ja põhireegleid	Tunneb eest õige kirja aluseid ja põhireegleid	Oskab koostada tarbetekste
		Teab teadusstiili tunnuseid
		Oskab kasutada elektroonilisi teabeotsinguid ning hinnata teabe usaldusväärsust
		Valdab eesti kirjakeelt

Klassi lahti kirjutatud õpitulemused X klass	Õpitulemuste saavutamist toetav hindamine		Seos üldpädevuste ja läbivate teemadega kooli õppekava järgi
	hindamiskriteeriumid	kasutatud hindamismeetodid ja -mudelid	
Mõistab argumenteerida veenvalt, oskab oma seisukohti kaitsta nii suuliselt kui kirjalikult arutleva teksti vormis	Osaleb tänavaküsitluses, kasutab saadud vastuseid ülevaate artiklis, rakendab tsiteerimist ja refereerimist. Kasutab lisandeid ja rakendab komareegleid. Moodustab sobilikud küsimused.	Paaris- ja individuaalne töö. Suuline küsitlus, kirjalik artikkel. Kirjalikud lünktekstid.	Suhtluspädevus, digipädevus, enesemääratluspädevus
Oskab koostada levinumaid tarbetekste.	Eristab argi-, kõrg- ja argistiili. Vormistab taotlusankeedi.	Kirjutab enesetutvustuse. Kirjutab juhendi e-kirjana	Suhtluspädevus, digipädevus, õpipädevus

	Rakendab juhendi kirjutamise ja e-kirja kirjutamise nõudeid. Kasutab seletuskirjale esitatud nõudeid ja vormistab seletuskirja.	Kirjutab seletuskirja -individuaalne	
Oskab ühe alusteksti põhjal kirjutada referaati.	Kasutab ja rakendab referaadile omaseid võtteid, vältides plagiaati.	Individuaalne kirjalik referaat	Õpipädevus
Tunneb põhilisi infootsinguvõimalusi (elektroonilisi) ja oskab neid kasutada oma koostatud tekstides.	Kasutab erinevaid infootsimiskanaleid filmi „Nimed marmortahvil“ kohta. Analüüsib infot, kirjeldab, kes ja mida positiivset, mida kriitilist on kirjutanud, milline info on usaldusväärne.	Kirjutab erinevatele allikatele toetudes kokkuvõtte, vältides plagiaati. Kasutab viitamist.	Digipädevus, õpipädevus, kultuuripädevus
1. XI klass			
Oskab veenvalt argumenteerida ning kaitseb oma seisukohti	Kasutab erinevaid infoallikaid ja otsib teavet, millised internetikeskkonnad võimaldavad isikul end väljendada, millised on vormi- ja sisunõuded. Osaleb arutelus sõnavabaduse üle.	Rühmatöö: kirjalikult fikseeritakse nõuded. Suuline on arutelu. Individuaalne töö kirjutada veenev ja argumenteeritud arvamyslugu sõnavabadusest	Digipädevus, suhtluspädevus
Kujundab oskust jälgida suulisi mõttearendusi ning esitada ettekandjale küsimusi.	Osaleb projektis: õpilasleiutamine ja ajurünnakus, mille tulemusel valmib leiutise kirjeldus. Esitatakse kirjeldus klassile.	Rühmatöö-suuline ja kirjalik. Kirjelduse esitus klassile- suuline. Vastatakse klaasist esitatud küsimustele, antakse tagasisidet	Suhtluspädevus
Oskab analüüsida meediatekste ning teha eri allikatest pärineva info põhjal	Rakendab kursuses „Meedia ja mõjutamine“ õpitud teadmisi	Individuaalne kirjalik artikkel.	Õpipädevus, digipädevus, jätkusuutliku arengu pädevus

kokkuvõtet. Oskab kirjutada arvamislugu	meediažanritest ja analüüsib samateemalisi erinevaid uudiseid. Vormistab ise tasakaalustatud ja põhjendatud arvamusartikli.		
Oskab kirjutada, retsensiooni, vältides plagiaati.	Seletab enesele, mis on plagiaat ja kuidas seda vältida, mis on retsensioon. Ühiselt vaadatud filmi järel kirjutab retsensiooni.	Individuaalne, kirjalik	Õpipädevus, kultuuripädevus. digipädevus
Tunneb eesti õigekirja aluseid ja põhireegleid.	Kursuse vältel kasutab ja rakendab erinevaid reegleid, tehes erinevaid harjutusi, ülesandeid.	Individuaalne kirjalik: lünktekstid, sõnavara laiendavad ülesanded, kirjavahemärgistamine, kokkulahekirjutamine, algustäht.	
XII klass			
Mõistab edasi anda tähendusvarjundeid ning vihjelist keelekasutust	Analüüsib luuletekste ja karikatuure, seletab metafooride tähendusi, allegooriat, ironiat.	Vastab küsimustele artiklite põhjal (suuline, kirjalik) Kirjutab analüüsi põhjendatult arvamuse kujul (individuaalne).	Kultuuripädevus, identiteedipädevus, lõiming kirjandusega
Oskab veenvalt ja selgelt argumenteerida	Arutleb argumenteeritult probleemide üle. Vormistab tööd nõuetekohaselt. Kehtivad lõpukirjandile esitatud nõudmised	Arutlevad kirjandid erinevatel teemadel.	Lõiming kirjandusega, digipädevus
Oskab konspekteerida suulist esitust	Kuulab lühiloengut „Elu ja entroopia“ ja teeb konspekti. Esitab selle klassile. Võrdleb oma tehtut kaaslase omaga.	Kirjalik ja suuline(individuaalne), enesehindamine,	Suhtluspädevus, õpipädevus, keskkonnapädevus
Oskab edastada eri allikatest saadud infot ja arutluskäike ning siduda neid oma seisukohtade ja hinnangutega. Oskab kasutada elektroonilisi	Kasutab infootsingu kanalitest materjali kooseluseaduse kohta, talletab info ja kasutab neid oma selleteemalises töös alustekstina.	Arutlev kirjand (individuaalne), argumenteerib selgelt ja veenvalt, lükates ümber või pooldades kellegi seisukohti, vältides plagiaati	Digipädevus, identiteedipädevus, kultuuripädevus

teabeotsinguid ning hinnata teabe usaldusväärsust			
Oskab koostada tarbetekste			
Teab teadusstiili tunnuseid	Analüüsib teadusteksti, seletab tundmatute sõnade tähendust, teeb kokkuvõtte, kaardistab argumentatsiooni.	Vastab küsimustele kirjalikult, kirjutab referatiivse ülevaate, kasutades sobilikke väljendeid.	Õpipädevus
Valdab eesti kirjakeelt	Kursust läbivalt erinevate õigekirjaülesannete tegemine	Kirjalikud enehinnanguga ülesanded (individuaalsed)	

Õppeaine: Õigekirja alused, tundide arv 35, klassid: **X-XII**

Õppeaine: tundide arv 24 tundi kursus (65 minutilised tunnid) – kontakttunnid 18 pluss 6 tundi iseseisvat tööd, klassid: X-XII

Kooliastme õpitulemused lahti kirjutatuna:

IV kooliastme õpitulemused
Oskab kasutada ÕS-i.
Tunneb ja oskab kasutada täheõigekirja reegleid.
Teab eesti keele vormistikku, oskab moodustada mitm. osastavat ja lühikest ülivõrret, vorme ÕS-i abil kontrollida.
Tunneb enamlevinud lühendeid, nende õigekirja.
Tunneb ja rakendab kokku-lahkukirjutamise reegleid.
Oskab teksti kirjavahemärgistada.
Teab ja rakendab algustähe õigekirja reegleid.

Klassi lahti kirjutatud õpitulemused	Õpitulemuste saavutamist toetav hindamine		Seos üldpädevuste ja läbivate teemadega kooli õppekava järgi
	hindamiskriteeriumid	kasutatud hindamismeetodid ja -mudelid	

Oskab kasutada ÕS-i. Teab, millist infot ÕS-ist saab. Kujundab harjumust ennast ÕS-i abil kontrollida.	Kasutab ÕS-i, vastab raamatu abil esitatud küsimustele.	Paaris- ja individuaalne töö, enesehindamine. Lünktekstide täitmine, küsimustele vastamine, vigade parandus.	Läbiv teeme tuleneb valitud õppematerjalist.. Suhtluspädevus.
Reeglite kordamise järel teab häälikuõigekirja aluseid, oskab vigadeta kirjutada, väärtustab vigadeta kirjutamise oskust.	Rakendab kirjutamisel õpitut. Analüüsib oma vigu, põhjendab reeglga oma eksimusi. Rikastab oma sõnavara. Oskab võõrsõnade õigekirja.	Iseseisev praktiline töö. Etteütlustäheline hindamine, lünktekst- täheline hindamine. Kontrolltöö võõrsõnade tundmise peale- täheline hindamine. Analüüsib oma vigu, kontrollib end ÕS-i abil.	
Teab käändsõnade ja tegusõnade vormistikku. Oskab kasutada ÕS-i enesekontrolliks moodustamiseks nõutud vorme.	Ülesandeid lahendades rakendab ÕS-i kasutamise oskust, õpitud reegleid, moodustab nõutud vorme, võrdleb omadussõnu ja moodustab lühikesi ülivõrde vorme. Eristab isikulist ja umbisikulist tegumoodi, oskab teadlikult umbisikulist tegumoodi moodustada.	Kirjalikud paaris- ja individuaalsed tööd lünktekstide täitmisel, enesekontrollid ja enesehindamine vastavalt vigade arvule: 0-2 viga= väga hea; 3-4 viga= hea; 5-6 viga= rahuldav. Kontrolltöö- täheline hindamine.	Suhtluspädevus
Teab üldtuntud lühendamise võtteid, oskab neid rakendada ja lühendeid käänata ning neid veatult kirjutada. Teab üldtuntud lühendite tähendust.	Loeb lühenditega teksti sõnu täielikult välja hääldades, oskab tekstis sõnu lühendada. Rikastab sõnavara ladinakeelsete lühendite tähendustega. Kasutab ÕS-i.	Kirjalikud paaris- ja individuaalsed tööd.	Suhtluspädevus.
Teab erinevate sõnaliikide kokkulahekirjutamise reegleid ning oskab neid rakendada. Mõistab enesekontrollis kasutada ÕS-i.	Teeb etteantud ülesandeid, põhjendab oma parandusi reeglga. Kasutab enesekontrolliks ÕS-i.	Kirjalikud paaris- ja individuaalsed ülesande, enesekontroll ja –hinnang. Kontrolltöö- täheline hindamine; etteütlust- täheline hindamine.	Suhtluspädevus
Teab algustähe õigekirjareegleid, millal läbiv suurtäht, millal	Teeb etteantud ülesandeid ja põhjendab reeglga oma valikut.	Kirjalikud paaris-ja individuaalsed ülesanded. Tagasiside ja enesehinnang.	Suhtluspädevus

esisuurtäht, millal jutumärgid kasutusel, ja oskab neid rakendada.		Kontrolltöö- täheline hindamine.	
Mõistab õigete kirjavahemärkide kasutamise tähtsust, tunneb lauseõpetuse metakeelt ja oskab teadlikult analüüsida lauseid. Oskab oma teksti veatult kirjavahemärgistada.	Teeb etteantud ülesandeid, kirjavahemärgistades lauseid õigesti. Loob oma teksti ja kasutab vajalikke kirjavahemärke. Eristab liht- ja liitlauseid. Vormistab kirjandi nõuetekohaselt.	Individuaalne kirjalik kirjand- täheline hindamine; etteütlus- täheline hindamine. Tagasiside ja enesehinnang.	